

Út a munkához

A tervek még nem véglegesek

Jobban megérje dolgozni, mint segélyen otthon maradni. Ez a kormány régi-új programjának, az Út a munkához elnevezésének a kiemelt célja. Az áprilisi parlamenti üléseken napirend előtt, s külön vitanap keretében is tárgyaltak a képviselők a részleteiben még nem kidolgozott elképzelésekről.

Mint azt több szocialista képviselő, köztük *Török Zsolt* is hangsúlyozta egy felszólalásában: a tervek még nem véglegesek, hiszen a kormány a foglalkoztatottság növelése érdekében párbeszédet kezdeményezett a civil szervezetekkel, az önkormányzatokkal, a gazdasági élet szereplőivel, s a hátrányos helyzetűek képviselőivel is. Az uniós és a hazai adatokat összehasonlítva ugyanis nem lehetünk büszkék. Ha az iskolai végzettséget tekintjük, akkor kiderül, hogy minél alacsonyabb valakinek az iskolai végzettsége, annál kisebb a lehetősége, hogy elhelyezkedjen Magyarországon. A leghátrányosabb helyzetben a legfeljebb nyolc általánossal rendelkezők vannak.

Félmillióra tehető a feketemunkások száma

Alacsony foglalkoztatottság jellemzi hazánk 47 leghátrányosabb helyzetű kistérségét. A szakemberek szerint ebben szerepet játszik az is, hogy Magyarországon a minimálbér nettó összege gyakran majdnem egyenlő a maximális segély összegével. Ez pedig sokakat abban tesz érdekeltté, hogy ne a munkát válassza, hanem inkább a segélyt.

Simon Gábor, munkaügyi államtitkár a program ismertetőjében elmondta: becsléseik szerint csaknem 700-780 ezer ember van, akiket a legális munkára ösztönözni kell. Vagy, mert segélyből élnek, bár lenne lehetőségük elhelyezkedni, vagy mert foglalkoztatásuk nem legális. Ez utóbbi csoportba körülbelül 500 ezer ember tartozhat – hangzott el.

Bővítenék a közfoglalkoztatást

Az államtitkár ígérete szerint az „Út a munkához” programban bevezetik a Start-régiókártyát. Ezzel az eszközzel célozzák meg a 47 leghátrányosabb kistérség komplex fejlesztését, nem kevés európai uniós forrással kiegészítve, évente körülbelül 10 ezer fő elérésével. Bővítenék a közfoglalkoztatási lehetőségeket, a rehabilitációs foglalkoztatásban való előrelépést, az ott megjelenő támogatások átalakításával segítenék a nyílt munkaerőpiacra való „átzilipelést”. Átalakítják az alkalmi foglalkoztatás szabályait, hogy ellenőrizhetőbb legyen a munkavégzés. A munkaügyi központokat arra ösztönzik, hogy

az elhelyezkedési, képzési támogatások révén a leginkább rászorulókat foglalkoztatásához nyújtsanak többlettámogatást.

Mit csinált eddig a kormány?

A program része, hogy támogatással segítsék a tudásszintjüket javítani szándékozókat. Ehhez szükség lesz a képzések, átképzések és a szakképzés reformjára, továbbá arra, hogy az állam segítséget nyújtson a mobilitációban. Vagyis abban, hogy a dolgozók eljussanak a legközelebbi munkahelyhez. Ezen túl járulékkedvezményeket nyújtanak a helyi, tér-

ségbeli mikro-, kis- és közepes vállalkozásoknak, amelyek eredményeképpen több embert foglalkoztathatnak legálisan. Külön problémát jelent a foglalkoztatottság alacsony szintje a fiatalok esetében. Ma a 25 év alattiak 15 százaléka él rendszeres szociális segélyen.

Az ellenzékiek, mint az felszólalásaikból kiderült, a célokkal egyetérténekek, ám ennyi kormányfői ígéret után már nem hisznek a változásokban.

Mit csinált a Gyurcsány-kormány az elmúlt négy évben? – hangzott el szinte minden felszólalásban a kérdés.

Út a tudáshoz

A hírek szerint a kormányprogram révén több százmilliárdos nagyságrendű forrás áramlana az oktatás és kultúra területére. Az ellenzék részben támogatná a Hiller István oktatási miniszter által vázolt Új Tudás programot.

Az „új tudás, új iskola, műveltség mindenkinek” program húsz éve nem látott távlatokat nyit a közoktatás előtt.

Olyan hazai modernizációs program ez, amely stratégiai ágazatnak tekinti az oktatásügyet, és jelentős anyagi forrásokat is mozgósít a fejlesztés felgyorsítására – vezette fel a parlamentben a szocialista szakpolitikus, *Tóth Tiborné* a kormányprogram egyik legfontosabb elemét. A cél, mint mondta, használható, élet közeli tudást adni, s olyan készségeket, amelyekkel a gyermekek felnőttkorukban munkahelyhez jutnak. Esélyteremtő iskolarendszerben, korszerű tárgyi feltételek között, modern taneszközök-

kel, XXI. századi tudástartalommal, személyre szóló fejlesztéssel, kiváló pedagógusok közvetítésével kell megkapnia az új tudás alapjait, és ezzel az életfogytig tartó tanulás lehetőségét minden magyar diáknak – vélte a képviselő. A program magában foglalja azt az igény szintet is, amely az egyéni erőfeszítésekre, felelősségvállalásra épít.

Az elképzelések egyelőre formálódnak. Legutóbb az oktatási és gyerekesélykeresztal tudósi és kutatói csoportja tett javaslatot a kormánynak. Ezeket társadalmi vitára bocsátják.

A programra évi 130-140 milliárd forint fejlesztési pénzt fordítanak – hangzott el –,

amelynek egyharmada költségvetési, kétharmada pedig európai uniós forrás. Így az a közoktatás évi 500 milliárdos költségvetését jelentős többletforrással gazdagítja.

Pluszpénzek a tanároknak

Hiller István oktatási miniszter kormányzati szakemberekkel regionális konferenciákon – Szombathely, Veszprém, Szolnok, Miskolc, Békéscsaba, Hajdúszoboszló, Szeged, Szekszárd – tájékoztatta a szakma képviselőit, az érdeklődő szülőket és civil szervezeteket a tervekről. Az ismertetést egy új tudás fórumorozattal folytatják, amelynek szervezésébe többek között a Pedagógus Szakszervezet is bekapcsolódott. A véleményeket április végéig gyűjtik a program finomításához.

A pedagógusok megbecsülése rendkívül fontos része a programnak – hangoztatta egy parlamenti felszólalásában a miniszter. Évi 25 milliárd forint az az összeg, amelyet a pedagógustársadalom támogatására szánnak. A kezdő fiatalok fizetésemelésével, a vezetőik megbecsülésével, a hátrányos helyzetű diákok oktatásával-nevelésével foglalkozó pedagógusok pótlékrendszerével szeretnék vonzóvá tenni a pályát, a teljesítményarányos bér biztosításával pedig ösztönözni kívánják őket.

A program javaslatokat tartalmaz a közkultúra, a közművelődés, a művelődési házak, az amatőr kórusok, a diákszínjátszás fejlesztésére, továbbá arra is, hogyan lehet a kistelepüléseken olyan közösségi

tereket létrehozni, amelyek egyaránt szolgálják a kultúra, a művelődés, az oktatás ügyét, ugyanakkor bázisai lehetnek a civil szervezeteknek, segíthetik a munkahelyteremtést vagy éppen a közszolgáltatások jobb hozzáférését.

Nyitott az ellenzék

Az ellenzéki pártok a feszült politikai helyzethez képest nyitottan reagáltak a kormány kezdeményezésére. A Fidesz, mint azt Révész Mária parlamenti hozzászólásában elmondta, részben támogatná a terveket, ha azokat jobban kidolgoznák. Különösen azokat a programelemeket tartják elfogadhatónak, amelyek a Fidesz korábbi programját valósítanák meg. Köztük azt, hogy bizonyos szociális támogatások csak akkor járnak egy családnak, ha gyermekeiket óvodába, vagy iskolába járatják. Kevésbé vannak elragadtatva a pedagógusjuttatásoktól.

„A Fidesznek a béremelésekkel és a pótlékokkal nincs baja, de azt azért meg kell kérdeznünk, hogy honnan lesz mindegyik pénz?”

– kérdezte Révész Mária. A kormányzati elképzelések komolyságát kérdőjelezi meg az ellenzéki politikus szerint, hogy az ötoldalas vázlatos dokumentum rögtön egyértelműen zavaró mondattal kezdődik: „Minden gyermek születésétől kezdve eséllyel kezdhesse meg az iskolát.” Ha egy kormányprogram így kezdődik, az sokat elárul a komolyságáról” – vélte Révész Mária.

— Fenygetett pedagógusok —

Mind gyakrabban értesülünk tanárverésekről. Ez annak a jele, hogy sok és súlyos nevelési és környezeti problémával küszködnek a tantestületek, amelyekről alig-alig tud a nyilvánosság. A tanárverés csak a legbotrányosabb, a legsúlyosabb ezek közül – vezette fel április elején elhangzott interpellációjában a híradásokban egyre sűrűbben előforduló gondot Pánczél Károly.

A Fidesz képviselője úgy értékelte, hogy a Fidesz-kormány alatt előtérbe került a nevelés kérdése, míg az MSZP-SZDSZ kormány alatt háttérbe szorult. A diákok elsősorban nem tanítani kell, hanem személyiségében kell alkalmazsá tenni a társadalmi együttélésre, a tanulásra, a későbbi munkavállalásra, a családi életre. Ezt tekintjük az oly sok nehézséggel küzdő szakképzés kulcskérdésének is – vélte az ellenzéki képviselő.

Véleménye szerint 2002 után a kormány ismét családi magánügynek tekintette a nevelés kérdését, és gyanakvással nézett a pedagógusokra, akik keze alatt a gyerekek napjuk jelentős részét töltik. Ez nemcsak a tekintélyüket kezdte ki, hanem az eszközöket is sorra vette ki a kezükből – fogalmazta meg. Majd felsorolta, mely területeken vétett szerintük a balliberális kormány.

Aki fél, nem tud követelni

A Fidesznek kellett az ellenfelemelnie a szavát, hogy a törvény elnézőbb a drogterjesztőkkel és -fogyasztókkal szemben az iskolában, mint azon kívül. A Fidesz tiltakozott az ellen, hogy a pedagógusnak titkolóznia kelljen a szülő előtt, és hogy a liberális miniszter olyan füzeteket küldött ki az iskolák-

ba, amelyek a drogozás felelőssége alóli kibújás lehetőségéről tájékoztatta a diákokat.

Vannak települések, városrészek, ahol a pedagógusokat tettelegességgel fenyegetik a diákok, ha büntetnek, ha rossz jegyet adnak, netán a nem tanulásért az évismétlés mellett döntenek. A félelemben tartott pedagógusok nem tudnak nevelési és oktatási követelményeket támasztani. Hosszú évek bűnös tétlensége után mit kíván ön tenni annak érdekében, hogy a nevelőtestületek egységes nevelési követelményeket alakítsanak ki, és annak érvényt tudjanak szerezni? Mit kíván tenni annak érdekében, hogy a pedagógusok fizikai fenyegetettség nélkül végezhessek munkájukat? – fordult a fideszes politikus az oktatási miniszterhez.

Az iskola, a nevelés helyszíne

Annak a meggyőződésnek vagyok híve, amely az iskolát nem egyszerűen csak a tudásátadás és tudásátvitel helyszínének, hanem a szó eredeti és legnemesebb értelmében a nevelés helyszínének is tekinti – cáfolta a kérdező szavait Hiller István oktatási és kulturális miniszter. Nem gondolom, hogy ezt a két funkciót törvényhozásban el kelle-

ne választani. A tárcavezető szerint leginkább a pedagógus az, aki az osztályteremben állva meg tudja találni a nevelésnek és a tudásátadásnak-tudásátvételnek azt a legmegfelelőbb arányát, amely a gyermekek érdekeit szolgálja. Cáfolta azt is, hogy törvényi szinten változtattak volna az iskolai nevelési programról szóló részeken. Igaz, a kormány oktatási programjának javítása szándékukban áll, ezért társadalmi vitát kezdeményeztek. A programot az elmúlt hetekben számos szakmai szervezettel megtárgyalták, többek között a védőnők és óvónők, óvopedagógusok szakmai szervezeteivel, a Közoktatás-politikai Tanáccsal, az Országos Köznevelési Tanáccsal – válaszolta az interpellációra a miniszter. A tanárverések kapcsán szigorítandó szabályokról nem ejtett szót.

Balliberális kormányzás van ebben az országban immár hat éve. Az életünknek pedig szinte nincs olyan területe, ahol ne lenne válság. Azt szeretném kérni, hogyha nemcsak az oktatási eredményekkel foglalkozna a minisztérium, hanem nagyobb hangsúlyt fektetnének a közoktatásban a nevelés területére is – mondta viszontválaszában Pánczél Károly. A Fidesz képviselője úgy vélte, jogszabályilag is meg kellene erősíteni a nevelőtestületeket és az iskolában folyó együttműködést a különböző szereplők között. Ezen a területen ön az elmúlt években nem tett semmit, pedig az eszközök ott vannak a kezében – fordult Hiller Istvánhoz. Az ellenzéki képviselő nem, az Országgyűlés viszont 167 igen szavazattal, 116 nem ellenében, tartózkodás nélkül elfogadta a miniszteri választ.

(A témával kapcsolatos írástunkat lásd a 21. oldalon.)

Légimentés Szentesről. Az Országos Mentőszolgálaton keresztül a kormány 70 millió forintot ad a szentesi légmentő bázis megépítésére – jelentette be *Horváth Ágnes* egészségügyi miniszter április elején az Országházban tartott sajtótájékoztatón. Kísérője Szentes szocialista polgármestere volt. A döntés már tavaly megszületett arról, hogy hol legyenek a légmentő bázisok, ám a dél-alföldi fejlesztés az állandó kormányzati belharcok miatt késett. A tárcavezető a tájékoztatón viszont a lassú uniós finanszírozási eljárásra fogta, hogy mindeddig nem épülhetett meg a bázis. *Szirbik Imre* szentesi polgármester, parlamenti képviselő arról beszélt, hogy két hónap alatt kiválasztják az építkezés kivitelezőjét, a kiválasztott cég a tervek szerint három hónap, vagy legfeljebb három és fél hónap alatt végezhet a munkával.

ÖNKORNET

közéleti hírportál
www.onkornet.hu

Területrendezés terepasztalon

Botrányosan indult a parlamentben az országos területrendezési törvény módosítása. A kaposvári fideszesek és Lamperth Mónika szocialista képviselő, szociális és munkaügyi miniszter között nyilvános vita robbant ki arról, ki hogyan lobbizott a térség érdekében.

Az ellenzékiek egyébként szükségesnek tartották a törvénymódosítást, mert az élet alaposan megváltozott a szabályok megalkotása óta.

A hazai infrastrukturális fejlesztéseket öt évre rögzítő Országos Területrendezési Terv felülvizsgálatáról szóló módosítás a 2008-ban kezdődő új ciklus feladatait határozza meg. A törvény elfogadásával arról döntenek a képviselők, milyen legyen az ország térszerkezete 20-30 év múlva, milyen sűrű legyen a gyorsforgalmi utak hálózata, mely térségeket és településeket érintve húzódjanak a tervezett új utak nyomvonalai, továbbá hol legyenek a gyorsforgalmi utakhoz, a főutakhoz és a vasúti hálózathoz kapcsolódóan új hidak a Dunán és a Tiszán.

Parlamenti expozéjában *Ujhelyi István* önkormányzati államtitkár ugyancsak a tervben szabályozandónak nevezte, mely települések és térségeik alkalmasak erőművek telepítésére, illetőleg, melyek azok a térségek,

amelyek megkülönböztetett figyelmet igényelnek a kulturális örökség védelme szempontjából. Az előterjesztést többször tárgyalta az Országos Területfejlesztési Tanács és egyhangúlag elfogadásra javasolta.

Külön rendezvény keretében ismertették az elképzeléseket az Országos Területfejlesztési Civil Egyeztető Fórummal és a Kormány-Önkormányzatok Egyeztető Fórumával – hívta fel a figyelmet az államtitkár.

Ami kimaradt és ami bekerült

A konkrétumokat tekintve újdonság, hogy szélerőművet a magassága tízszerezésének megfelelő távolságra lehet csak építeni a településtől. Nem építhető szélerőmű a következő részeken: magterület, ökológiai folyosó és puffer terület, kiváló adottságú termő- és erdőterületek. A javaslat egyik melléklete felsorolja a gyorsforgalmi utakat. A listából kimaradt – az 5 évvel ezelőttihez képest – például az M76 (Zalaegerszeg-Balaton), és az M81 (Székesfehérvár-Komárom). Ugyanakkor új gyorsforgalmi útként bekerült az M11 (Ercsi-Komárom) és az M31 (Nagytarcsa-Gödöllő). Új kikötő épülne a Dunán Mohácsnál, a Tiszán pedig Szolnoknál, Tiszaújvárosnál, Tiszabecsnél, Záhonyánál, a Dráván Drávaszabolcsnál.

Több fogalom változott a 2003-ban hozott törvényhez képest, illetőleg újak is

bekerültek abba, szám szerint negyvenkettő. Például építmények által igénybevett térségnek minősül az egyedi építmények területe, a szükséges védőterületekkel együtt. Egymással összefüggő természetvédelmi terület lett az országos ökológiai hálózat, az ökológiai folyosó és a mag-, valamint a puffer terület.

Bővülő önkormányzati jogkörök

Az önkormányzatok a bányászat kizárását ezen túl nemcsak kifejezett tiltással, hanem a más célú hasznosítás kijelölésével is megoldhatnák. A bányászat utáni tájrendezést már a bányatelek kijelölésekor meg kell tervezni. Beépítésre szánt terület nem jelölhető ki több felsorolt részen, így például kiváló termőhelyi adottságú szántó- illetve erdő vagy szőlő területen. A kiskapu, hogy területrendezési hatósági eljárással mégis átminősíthető az adott ingatlan.

Az országos jelentőségű tájképvédelmi területen különös gondot kell fordítani a közművezetékek tájba illesztésére. Ha szükséges, a föld alá kell helyezni azokat. Új elem a javaslatban az együtttervezhető térségek övezete. Ez azt fedi, hogy több település – egyszerűsített – településszerkezeti tervet készít. Külön építési szabályzatot kell készíteni a történeti települési övezetre. Ebben ki kell jelölni a védendő területet, és meg kell határozni a védelmi szabályokat.

Feszültség forrása, hogy a dokumentum szerint Natura 2000-területek válnak kiemelt fontosságú katonai körzetekké. A honvédelmi és a környezetvédelmi tárca egybehangzó véleménye szerint ez nem jelent gondot.

A módosítás célja, hogy ne lehessen változtatási, telekalakítási, illetve építési tilalmat elrendelni a felsorolt területeken – érveltek kormányzati részről.

Ellenzéki ötletróham

Se szeri, se száma azoknak a módosításoknak, amelyeket főként ellenzéki képviselők nyújtottak be a javaslatához. Fehérvári Tamás és Kovács Zoltán (Fidesz-KDNP) szavázták, hogy a javaslat benyújtása előtt elmaradt az egyeztetés. Javasolták, hogy mindenképpen várják meg az önkormányzati szövetségek véleményét, és úgy folytassák a javaslat általános vitáját.

Helytelen döntésnek tartották például, hogy a borvidéken a szőlő művelési ágának megváltozásához ezentúl nem kellene kikérni a hegybíró, illetve a jegyző véleményét.

Ugyanakkor helyesnek nevezték a szélrózsa telepítésére vizsgálat alá vonható terület meghatározását. Kovács Zoltán szerint az is pozitívum, hogy a bánya nyitása előtt már meg kell tervezni annak rekultiválását.

A Fidesz vezérszónoka javasolta, hogy a regionális repülőterek jövőbeli kihasználását koordinálják az illetékesek.

Velkey Gábor, az SZDSZ vezérszónoka ezzel kapcsolatban arra hívta fel a figyelmet, hogy az Országos Területrendezési Terv nem dönt a fejlesztésekről, hanem csak területet biztosít azok jövőbeni megvalósításához. Így szerinte korai beszélni a koordinálásról.

Az SZDSZ vezérszónoka szóvá tette, hogy a kormány nem biztosít elég pályázati forrást az alsóbb szintű tervek elkészítésére, ezért javasolta a tervezési díjak megemelését. A KDNP és az MDF nem állított vezérszónokot az általános vitára.

Feszültség Kaposváron?

Rendkívüli hátrányt jelentene Kaposvárra és térségére nézve, ha az Országgyűlés elfogadná a kormány által beterjesztett javaslatot

– mondta városházi tájkoztatóján Szita Károly. Kaposvár fideszes polgármestere, parlamenti képviselője bejelentette: Bajnai Gordon önkormányzati és területfejlesztési miniszternek, valamint Lamperth Mónikának és Kolber Istvánnak, Kaposvár szocialista országgyűlési képviselőinek levélben is jelzik módosítási igényeiket, melyeket pontokba foglaltak.

Hiányolják, hogy a kormány a Dél-Dunántúlon nem tervezi gyorsforgalmi út építését a 2013-ig tartó időszakban, holott a 67-es utat az eredeti vállalások szerint öt év múlva már négysávos útként jelölnék a térképeken.

Ugyancsak sérelmesnek tartják, hogy bár kitörést jelen-

tene egy logisztikai központ létesítése, a kormány nem tervezi, hogy a régió közepén fekvő Kaposvárt tegye meg országos jelentőségű logisztikai központnak. A javaslat szerint Nagykanizsa, Székesfehérvár és Baja kapná ezt a szerepet.

Nem szerepel továbbá a korábban egyeztetett és támogatott, Kaposvárt érintő vasútfejlesztés, amely lehetővé tenné a nagysebességű vasúti közlekedést, Taszár pedig „eltűnt a térképről”. A repülőteret 2002-ben még vegyes hasznosítású reptérként tartották számon, ma már a polgári hasznosítás sem szerepel a dokumentumban.

A tervezett légimentőbázis sem Taszáron valósult meg, hanem Szekszárdon építenek egyet 100 millió forintért, miközben Taszár kisebb átalakításokkal el tudná látni ezt a feladatot.

A parlamentben Heintz Tamás fideszes képviselő sajtótájékoztatóján ismertette a térség érdekében benyújtott módosító javaslatát, s azt állította, hogy a kaposvári szocialista képviselők nem támogatják elképzeléseit. Ezt Lamperth Mónika nyílt levélben cáfolta, s miután utána nézett, kétségbe vonta, hogy képviselőtársa benyújtotta volna a módosításokat. Ezek támogatását szerinte Heintz „viccesen” kérte a folyosón, mire ő azt válaszolta, ne vicceljen ezzel. A szintén hírbe hozott Kolber István a szociális miniszter által elmondottakat igazolta vissza.

Németh Éva